

Lovforslag nr. L 199. Fremsat den 13. marts 1985 af ministeren for offentlige arbejder

Forslag

til

Lov om tjenestemandsansættelser ved Bornholmstrafikken

§ 1. Med henblik på til hver en tid at kunne opretholde sejladsen til og fra Bornholm kan ministeren for offentlige arbejder umiddelbart besætte et antal stillinger ved Bornholmstrafikken på tjenestemandsvilkår.

Stk. 2. Inden for den sikkerhedsbesætning, der er fastsat af statens skibstilsyn, vil der efter stk. 1 højst kunne besættes det antal

stillinger, der udgør det forventede årlige antal gennemsnitsbeskæftigede.

Stk. 3. Inden for landpersonalet vil der efter stk. 1 højst kunne besættes det antal stillinger, der udgør det forventede årlige antal gennemsnitsbeskæftigede, som er nødvendigt for person- og godsekspeditionen.

Bemærkninger til lovforslaget

I. Almindelige bemærkninger

Lovens formål er til hver en tid at kunne opretholde sejlads til og fra Bornholm. Dette er af største vigtighed for det bornholmske samfund, der ved flere lejligheder har været truet af risikoen for en arbejdskonflikt, der ville kunne medføre, at al sejlads måtte indstilles. Ved de seneste overenskomstforhandlinger har flere af de (overenskomst-) ansattes organisationer været parat til at lamme trafikken ved lovlig varslet konflikt, medmindre deres overenskomstkraav – der lå væsentligt udover den ramme, der på andre statsområder var forhandlet inden for – blev imødekommet. En sikring af sejladsen kan derfor kun ske ved at tjenestemandsansætte det nødvendige personale.

Med henblik på at opnå den størst mulige sikkerhed for, at der til hver en tid kan ske transport af passagerer, post og gods til og fra Bornholm, har ministeren for offentlige arbejder i efteråret 1983 ønsket spørgsmålet om tjenestemandsansættelser på Bornholmstrafikken nærmere undersøgt. Analysearbejdet blev foretaget af en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra finansministeriet, Bornholmstrafikken og DSB. Arbejdsgruppen konkluderede i sin rapport af maj 1984, at det med henblik på, at konvertering fra overenskomstsættelse til tjenestemandsansættelse kan ske tilpas fleksibelt, skønnedes nødvendigt, at der ved lov gives ministeren for offentlige arbejder bemyndigelse til at omdanne stillinger på overenskomstvilkår til tjenestemandstillinger.

Nuværende ansatte i de stillinger, der ønskes besat med tjenestemænd, tilbydes overgang til ansættelse på tjenestemandsvilkår. Herved indfries løftet til de før 1. oktober 1975 ansatte, jfr. nedenfor.

Et tilbud om tjenestemandsansættelse vil ikke indebære nogen forringelse i de pågældendes status, ansættelsestryghed m.v. Det må imidlertid forudses, at det for at få opfyldt lovens formål om opretholdelse af sejladsen til Bornholm kan blive nødvendigt, at stille allerede ansatte ved Born-

holmstrafikken over for valget mellem at overgå til tjenestemandsansættelse eller at blive afskediget.

Historisk redegørelse for ansættelsesforhold ved Bornholmstrafikken

I marts 1972 nedsatte ministeren for offentlige arbejder på foranledning af regeringens erhvervsudvalg en arbejdsgruppe, der fik til opgave at foretage en undersøgelse af det bornholmske erhvervslevs fragtproblemer med henblik på en vurdering af, hvorvidt transportomkostninger forringede det bornholmske erhvervslevs konkurrenceevne sammenlignet med landets øvrige erhvervslev, samt til i bekræftende fald at fremkomme med forslag til former for statsstøtte, hvorved ligestilling med de øvrige landsdele kunne ske.

Efter et møde i maj 1972 mellem repræsentanter for regeringens erhvervsudvalg og repræsentanter for Bornholms amtsråd og Bornholms erhvervsråd blev arbejdsgruppen nu bedt om at fremkomme med forslag til en ny transportstruktur for søtrafik til og fra Bornholm med særlig henblik på overvejelse af, hvorvidt staten helt eller delvist skulle indgå i søtransporten til og fra Bornholm.

Ved lov nr. 272 af 23. maj 1973 blev ministeren for offentlige arbejder bemyndiget til at oprette en statsvirksomhed kaldet Bornholmstrafikken, hvis formål skal være at drive trafik med passagerer, post og gods til og fra Bornholm, jfr. § 1.

Staten overtog driften af 66-selskabet med tilbagevirkende kraft fra den 1. januar 1973 i henhold til en overenskomst med selskabet. Heraf fremgik det, at staten indtrådte i 66-selskabets engagementsforhold til samtlige ansatte funktionærer og arbejdere, der blev tilsikret uforringede løn- og anciennitetsforhold.

Siden da har ansættelsesformen for samtlige ansatte været overenskomstsansættelse.

Ved aftale af 5. december 1977 med centralorganisationerne blev det i henhold til tjenestemandslovens § 45 fastsat, at ministeriet for offentlige arbejder skulle opdeles i tre ansættelsesområder, hvoraf det ene er »DSB og Bornholmstrafikken«

Tjenestemænd, hvis ansættelsesbrev havde virkning fra et tidspunkt før 1. oktober 1975, bevarede ansættelsesområde DSB så længe vedkommende forblev i den hidtidige stilling, medens ansættelsesområdet ville være DSB og Bornholmstrafikken for ansættelser og udnævnelser fra 1. oktober 1975 eller senere.

Aftalen medførte en del uro blandt det overenskomstansatte personale. Derfor blev der ved finansministeriets skrivelse af 20. juli 1978 givet samtlige medarbejdere tilsagn om, at de indtil 1. oktober 1975 ansattes status, herunder deres trykthed i ansættelsen, ikke ville blive forringet som følge af selskabets overgang til statsinstitution, herunder institutionens integration i et tjenestemandsansættelsesområde.

Dette tilsagn må anses for indfriet, såfremt disse ansatte tilbydes tjenestemandsansættelse.

Spørgsmålet om tjenestemandsansættelse på Bornholmstrafikken har siden været bragt på bane, uden at det dog har ført til konkrete tiltag.

Situationen er derfor i dag, at der rent faktisk er tjenestemænd, der har Bornholmstrafikken som ansættelsesområde, men at der hidtil ikke har været tjenestemænd, der har forrettet tjeneste dér.

II. Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Ad § 1, stk. 1

Bestemmelsen bemyndiger ministeren for offentlige arbejder til umiddelbart at konvertere det nødvendige antal overenskomstillinger inden for en eller flere personalekategorier til det samme antal stillinger på tjenestemandsvilkår. Da forholdene for personalet på Bornholmstrafikken grundet sejladsens længde m.v. adskiller sig væsentligt fra forholdene ved andre af statens overfarter, optages der på baggrund af lovens vedtagelse for handlinger med tjenestemændenes centralorganisationer med henblik på fastsættelse af såvel klassificering som ansættelsesvilkår inden ansættelse i stillingerne.

Ad § 1, stk. 2

Sejladsen forventes i en konfliktsituation at kunne opretholdes i et vist omfang for de to store færger M/F POUL ANKER og M/F JENS KOFOED ved tjenestemandsansættelse i det i § 1, stk. 2 og stk. 3 nævnte omfang. Følgende antal svarer til det forventede antal gennemsnitsbeskæftigede i

1985 (FFL 1985) i den af skibstilsynet fastsatte sikkerhedsbesætning for de to store færger M/F POUL ANKER og M/F JENS KOFOED:

- 7 Skibsførere
- 8 Overstyrmænd
- 16 Styrmand
- 50 Matroser
- 4 Overkahytsjomfruer
- 25 Medhjælpere

- 7 Skibsmaskinchefer
- 8 1. maskinmestre
- 12 Maskinmestre
- 5 Maskinreparatører
- 5 Håndværkere
- 13 Motormænd
- 9 Hovmestre
- 5 Kokke

Det understreges, at sejlads med 2 færger kun kan udføres uden for den egentlige sommersæson uden væsentlige gener for Bornholm. I sommersæsonen vil 2 færger ikke kunne tilfredsstille det samlede transportbehov både til København og Ystad. Under en konflikt må man derfor påregne at skulle etablere nødplaner med reduktion af betjeningen af Københavnsruten og forøget sejlads på Ystadruten.

Ad § 1, stk. 3

For at sikre, at sejladsen kan afvikles, vil det være nødvendigt at ansætte landpersonale som tjenestemænd. Følgende antal svarer til det forventede antal gennemsnitsbeskæftigede i 1985 (FFL 1985) blandt landpersonalet:

- 6 Terminalformænd
- 12 Terminalbetjente
- 12 Overassistenter
- 35 Assistenter

III. Afsluttende bemærkninger

De økonomiske konsekvenser af loven vil bero på de under Ad § 1, stk. 1 nævnte aftaler med tjenestemændenes centralorganisationer.

Nuværende ansatte, der modtager tilbud om overgang til ansættelse som tjenestemand, vil efter § 4 A i lov om tjenestemandspension få tilbud om at tilkøbe sig tjenestemandspensionsalder mod overførsel af den udtrædelsesgodtgørelse, der efter statens overtagelse af Bornholmstrafikken tilkommer ham fra den hidtidige pensionsordning.